

Попри всі перельоти далекі повертайтеся додому, лелеки!

Інтегрований урок літературного читання і трудового навчання у 3-му класі

Олена КОСТЕНКО, вчителька початкових класів,
НВК "ЗОШ I ст. — ДНЗ № 11 «Журавонька», м. Суми

Українці здавна вважали лелеку символом сімейного благополуччя, любові до рідної землі й Батьківщини. Він знайшов відображення в художній літературі й фольклорі, живописі й скульптурі, кінематографії, музиці та піснях, творах народних майстрів. Розкрити образ лелеки засобами творів різних жанрів автор пропонує у ході інтегрованого уроку.

Тема. Коли твір відкриває свої таємниці. Порівняння оповідань Ю. Збанацького і Г. Демченко. Виготовлення фігурки білого лелеки.

Мета. Навчати аналізувати й порівнювати твори. Удосконалювати навички читання. Розвивати зв'язне мовлення, пам'ять і уяву. Розширювати словниковий запас. Формувати пізнавальний інтерес до природи рідного краю. Виховувати турботливе ставлення до птахів. Учити працювати в техніці оригамі.

Матеріали та обладнання: мультимедійний комплект, презентація, аудіозапис пісні "Повертайтеся, лелеки, додому"; таблиці "Сенкан", "Ромашка Блума"; картки з тестами, деформованими текстами; технологічна картка; тлумачний словник, підручник "Літературне читання, 3 клас" (автор В. Науменко); мікрофон, аркуші паперу А4, чорні маркери, ножиці.

Хід уроку

I. Організаційний момент (1–2 хв)

Слухання вірша

Учитель читає вірш, діти слухають і обмінюються враженнями.

Наш дивний світ такий, як казка,
Он в небі хмаронька пливе.
Тож бережи його, будь ласка, —
Все в ньому гарне і живе.
Он квітка полум'ям палає

І ясне сонечко блищить,
Чарівна пташечка співає...
Все в дивосвіт прийшло, щоб жить.

Валентина Бутрім

— Чому автор навколишній світ назвала дивосвітом?

II. Мотивація навчальної діяльності (9–10 хв)

1. Вправа "Моя улюблена пташка"

Діти називають своїх улюблених птахів, відгадують загадку.

У червоних чоботях,
В білому халаті,
Навесні він приліта
І сидить на хаті. (Лелека).

2. Перегляд відеофільму

Педагог демонструє відеофільм про лелек. По закінченні перегляду діти обмінюються враженнями.

3. Вправа "Асоціативний куц"

Завдання: дібрати слова-асоціації до слова "лелека".

4. Робота над чистомовкою

Учні називають останні слова кожного рядка чистомовки і вправляються у вимовлянні тексту.

М'я-м'я-м'я — дружна у лелек ... (сім'я).
До-до-до — житло у птахів — ... (гніздо).
Тя-тя-тя — де лелека — там ... (життя).
Іть-іть-іть — їх ... (любить) і ... (бережить).

5. Робота над скоромовкою

Текст скоромовки діти промовляють у різному темпі: спочатку повільно, потім швидше й блискавично.

Ходять лелеки по лузі,
Ходять лелеки у тузі:
Завтра у вирій далекий
Будуть летіти лелеки.

Марія Познанська

6. Розучування лічилки

Летіла лелека,
Летіла здалека,
Та й сіла на хаті
Зірки рахувати.
Не їла, не спала,
Всю ніч рахувала,
А вдосвіта збилась —
Зоря покотилась,
Упала додолу
На піжмурки в коло.

Варвара Гринько

7. Складання сенкана

Учитель пропонує дітям скласти сенкан до слова "лелека" (за потреби можуть скористатися таблицею).

8. Відновлення прислів'їв і приказок

Учні об'єднуються у 6 груп, кожна з яких отримує картку зі словами. Треба скласти прислів'я і пояснити їх значення.

Орієнтовний зміст прислів'їв

- Лелека, про, сповістив, прилетів, — весну.
- Відлітають, холод, лелеки, — недалеко, вже.
- Де, гарно, лелека, уродив, там, походив, — хліб.
- Де, родиться, щастя, водиться, там, лелека.
- Якщо, осінь, лелеки, буде, летять, гарна, високо.
- Прилетіли, весну, лелеки, — здалеку, принесли.

9. Ознайомлення з поняттям "орнітологія"

За тлумачним словником учні з'ясовують значення слів "орнітологія" і "орнітолог".

Орнітологія — це наука, що вивчає птахів.

Орнітолог — учений, який досліджує поведінку різних видів птахів, займається їх охороною.

III. Перевірка домашнього завдання (2–3 хв)

Аудіювання за оповіданням "Лелеки" Ю. Збанацького

Орієнтовний зміст тестів

1. На якому дереві було гніздо лелек?
 - А на березі
 - Б на липі
 - В на в'язі

Ромашка Блума. До оповідання Придумуємо різні запитання.

(Це та наступне фото надіслані автором)

2. Чому у лелек, які кружляли у небі, не виходило осіннє коло?
 - А одне лелеча залишилось у гнізді
 - Б лелеки не вміли літати
 - В лелеки вчили літати своїх лелечат
3. Хто повернувся до лелечати і приніс йому їсти?
 - А тато-лелека
 - Б брати й сестри
 - В мама-лелека
4. Чому лелеча не змогло полетіти?
 - А було ледаче
 - Б було калікою
 - В хотіло залишитися на зиму в селі
5. Де жило лелеча взимку?
 - А у шкільному "живому куточку"
 - Б у зоопарку
 - В у притулку для тварин
6. Що діти хочуть зробити з лелечам навесні?
 - А випустити на волю
 - Б посадити у гніздо на в'язі
 - В віддати у притулок для тварин

IV. Повідомлення теми й мети уроку (1–2 хв)

— Назву якого птаха ми повторювали найчастіше? (*Лелека*). І це даремно, бо лелека — улюблений птах українців, живий символ нашої землі. Сьогодні ми продовжимо роботу над оповіданням "Лелеки" Юрія Збанацького, а також ознайомимося з однойменним оповіданням, яке написала Галина Демченко.

V. Робота над темою уроку (16–17 хв)

1. Складання запитань за змістом оповідання

Кожна група учнів отримує завдання скласти запитання певного виду (методика "Ромашка Блума")

Зустрічайте нові посібники для 2-го класу

Я ДОСЛІДЖУЮ СВІТ

- ☀ Робочий зошит № 1
- ☀ Робочий зошит № 2
- ☀ Зошит з інформатики
- ☀ Формувальне оцінювання

УКРАЇНЬСЬКА МОВА ТА ЧИТАННЯ

- ☀ Зошит з розвитку зв'язного мовлення
- ☀ Тренажер із правопису: зошит № 1 і зошит № 2

Замовляйте комплект робочих зошитів
для 2-го класу:

☎ (067) 504 5022,

(050) 761 7259

@ books@dvsvit.com.ua